The Future of Electricity on Shabbat

Rabbi Jonathan Ziring: <u>iziring@torontotorah.com</u>

1. Classic Positions on Electricity:

- a. **Chazon Ish** Building/Boneh
- b. **R.Yitzchak Shmelkes**, Beit Yitzchak Rabbinic Prohibition of Molid creating new things.
- c. **R. Shlomo Zalman Aurbach** is not convinced by the above arguments.
 - i. He may accept that it is rabbinic, in deference to Beit Yitzchak.
 - ii. He may think that it is a minhag/custom (R. Michael Broyde and R. Chaim Jachter).
 - iii. He may think it is fundamentally permitted, but we treat it as forbidden, perhaps because it is not in the spirit of Shabbat (R. Yosef Eliyahu Henkin)
- d. *** Some things are clearly biblical if they involve melachot ***

2. The Problems:

- a. The halachic positions were never fully settled.
- b. New technology has doesn't fit with the original reality.
 - i. Ex. Motion sensors, speech controlled, mind controlled devices, continuous current.
- c. The world is becoming harder to navigate if electricity is prohibited. Ex. Google Maps ever seen yourself entering your house when you looked for directions? I have.

3. Religious Row as Orthodox Jewish Couple Sue Neighbours for 'Imprisoning' Them with Automatic Hallway Light, June 2009 http://dailym.ai/2kl9zuQ

Dr. Dena Coleman and husband Gordon claim they cannot leave their holiday flat on the Sabbath because when they do they automatically trigger the light in the communal hallway - contravening a religious ban on turning on electrical items from sunset on Friday to sunset on Saturday...

4. Where do we go from here?

- a. Find substantive, rather than formal categories to deal with new realities **R.** Asher Weiss.
- b. Rule it was never formally prohibited; return to meta-principles R. Nachum Rabinowitz
- c. Maintain the formal prohibitions in light of the meta-issues R. Yaakov Ariel

5. Rabbi Asher Weiss, Shut Minchat Asher 1:39

קבלתי לנכון הקונטרסים. ואין אני מסכים אף לא למילה אחת שכתב. לענ"ד שגה בזה שגיאה גדולה ומסקנתו חמורה ביותר ויש בה מכשול לרבים באיסור דאורייתא רח"ל... האמת יורה דרכו דיש לפלפל ולפקפק בכל הדרכים והסברות שנאמרו בזה... אך כל מי שירצה להקל בזה למעשה הוציא עצמו מן הכלל, וכאילו בת קול יצאה מן השמים שיש בזה חשש מלאכה דאורייתא... אני כשלעצמי נראה לי דיש בסגירת המעגל החשמלי... חשש מכה בפטיש דאורייתא", [וזאת על פי האמור בירושלמי שרבי יוחנן ור"ל עיינו בכל המלאכות שבעולם] "וקבעו שמעשה זה יש בו חשיבות, תיקון וחידוש ומשום כך - מלאכה הוא, ורק אחר כך התבוננו לאיזו מל"ט הוא דומה... ונראה... שכך גם לגבי סגירת המעגל החשמלי... דללא כל ספק יש בה המצאה עצומה שאין כמותה תיקון וחשיבות... וכך גם לגבי נורות לד."

[Regarding LED lights]: I received your pamphlet, and I don't agree with a single word you wrote. In my opinion, this is a great mistake and the conclusion is severe and will, G-d forbid, lead to the masses stumbling in a biblical prohibition.... The truth will lead the way, that there is much to discuss and doubt regarding all the arguments said before... However, anyone who wants to be lenient in practice has removed himself from the community. It is as if a voice came from heaven and said that there is a biblical prohibition involved...I think that closing an electric circuit is striking the final hammer blow, *makeh bipatish*, biblically. [This is based on the Yerushalmi which says that] R. Yochanan and Reish Lakish investigated all the *melachot* and established that this act is significant, it fixes and creates, and therefore it is a *melacha*. Afterwards, they looked to see which of the 39 *melachot* it was... and it seems that the same is true regarding closing electric circuits... that, without a doubt, creates something new, and nothing is a more significant fixing... and so too for LED lights.

• Elsewhere, he argues that if the person perceives no change, it is permitted. Maggid Mishnah argues that regarding *Makeh Bipatish*, even inevitable causes (*psik reisha*) are permitted, as the *melacha* is subjectively defined.

6. Rabbi Nachum Rabinowitz/Rabinovitch http://bit.ly/2jV4eHm

מובן מאליו שאם אדם עושה מלאכה מל"ט מלאכות ומשתמש בכוח החשמל לעשייתו, כגון הטוחן בטחנה המופעלת בחשמל וכיוצא בזה – המפעיל חייב מן התורה. אולם, יש שמשתמשים בחשמל למטרות שונות שאינן מלאכות ואינן דומות למלאכות....עצם השימוש בחשמל, ואפילו במקום שמעגלים חשמליים נסגרים כאשר נעשות פעולות שאינן מוגדרות מלאכות, ודאי שלא נאסר מן התורה, אבל יש מקום לאסור מדרבנן משום 'עובדין דחול'. בימים עברו, בתקופה שהשימוש בחשמל החל להתפשט, ראו אל נכון גדולי הפוסקים שיש סיכון לעצם שמירת השבת, שהרי על ידי חשמל אפשר לעשות את כל ל"ט המלאכות כולן. ...אולם בימינו התקדם יישום החשמל והתפשט לסוגים

שונים של אוטומציה בלא מגע יד אדם כלל, ואפילו לא בערב שבת וכל שכן לא בשבת עצמה. ... מעתה עולה השאלה: עד היכן יש לייחס לאדם פעולות הנעשות לגמרי באמצעות אוטומציה?...

כבר כתבתי בספרי שו"ת 'שיח נחום' (סימן כה) שצריך להיות גבול עד היכן יש לייחס לאדם פעולות הנעשות לגמרי על ידי אוטומציה לעניין שבת. אך ברור שהגבול מוגדר בכך שהאדם הפועל הוא בעצמו נפרד מן המערכת שהוא פועל עליה, כלומר אין להחשיב את האדם עצמו כחלק של המערכת. בנוסף, צריך שהפעולה שהוא עושה תהיה ניכרת לחושים ...רק במקרה כזה ניתן לאסור, אפילו בדרבנן בלבד. אולם, אם אין לאדם כל מגע שהוא עם המערכת החשמלית עצמה, ואף אינו עושה כל פעולה ייחודית להפעלת המערכת, וזו פועלת באופן עצמאי לגמרי – איך יעלה על הדעת לאסור, וכל שכן במקום שלא נעשית מלאכה מל"ט מלאכות שבת? ואפילו אם נוח לו בתוצאה ונהנה ממנה....

It is self-evident that if a person performs of the 39 *melachot* using electricity, such as grinding with an electric grinder and the like, the *one* who uses it is liable biblically. However, some use electricity for goals which are neither, nor resemble, *melachot*.... The use of electricity, even where the electric currents are closed, when no actions defined as *melacha* are performed, is definitely not forbidden biblically, but there is room to forbid rabbinically because of "weekday activity." In the past, when electricity was beginning to spread, the great authorities saw a danger for keeping Shabbat, because electricity could be used to do all the 39 *melachot*... However, in our days, electricity has been applied to different usages that are fully automated, without human hands at all, not on Friday, and for sure not on Shabbat itself... Now the question is: How much can we ascribe these actions to human beings when they are fully automated?

I already wrote in Siach Nachum (25) that there must be a limit to when we can ascribe action to people when they are fully automated. However, it is clear that the limit must be defined must be when the person acting is separated from the system he is acting on – i.e. where he cannot be considered part of the system. Additionally, the action must be noticeable to the senses... Only then can you forbid, even rabbinically. However, if a person doesn't touch the electrical system at all, and does no specific act to initiate the system, and it happens totally by itself – how can one even think that it is forbidden, especially when none of the 39 *melachot* are being done? This is even if you appreciate and benefit from it.

• In a recent article, R. Rabinowitz permitted using electric keys lechatchila.

7. Siach Nachum 69 concerning Conversion

כת"ר שואל על המתגייר שיראה טלוויזיה בשבת וכיו"ב. הרי ודאי שלא נעלם מכת"ר שלפני מאה שנה ויותר, כאשר החשמל התפשט בכל המקומות, היה ויכוח גדול בין חכמי ישראל אם יש בכלל איסור על החשמל, ואפילו כשעושה מלאכות. אמנם ח"ו להתיר אפילו להסתכל בטלוויזיה בשבת, אבל דכירנא כד הוינא טליא היו יהודים יפים (שיינע יידן) בכל המובנים שנהגו על פי פסיקתם של כמה מגדולי גליציה שהקלו .והרי סוף סוף גם לפי פסיקתנו היום לאסור, מאן לימא לן שמהרה יתקיים בנו 'ואשיבה שופטיך' שבית דין יחייב עונש סקילה למי שהדליק נורה חשמלית? מעתה האם יש לפסול מתגייר שלתומו רואה טלויזיה מפני שזו אחת מן החמורות?

His honor asked regarding a convert who will watch television on Shabbat and the like. It is certain that it has not escaped his honor that 100 years or more ago, when electricity first spread, there was a great dispute among the Jewish sages if there was any prohibition regarding electricity, even when *melachot* were done. G-d forbid, I would not permit watching television on Shabbat; however, I remember that there were good Jews, in all senses of the word, who followed the rulings of the Galitctzian who were lenient. Even if in the end, based on our current rulings, we forbid, who says that soon, when "our judges are returned", that a court will arise who will punish with *sekilah* one who lights an electric light? Should be invalidate a conversion of one who, in his innocence, watches television, because this is considered a strict law?!

8. Rabbi Yaakov Ariel, Shut B'Ohalah Shel Torah 2:23

כמדומני שדעתו של הגרש"ז אוירבך זצ"ל היא המקובלת להלכה ע"י רוב פוסקי דורנו .שבהפעלת מכשיר חשמלי יש איסור דרבנן, אלא א"כ המכשיר עושה מלאכה דאורייתא. כגון חולב, מגלח, מדליק אש וכדו'. אמנם דעת החזו"א שהאיסור בהפעלת מכשיר חשמלי הוא מהתורה. ולדעתו יש כאן שני איסורים, בעצם סגירת המעגל חשמלי המאפשרת זרימת זרם בחוטים יש משום בונה, ובהפעלת המכשיר כתוצאה מכך יש משום תיקון כלי האסור מהתורה, מדין בונה או מכה בפטיש... והגרשז"א חלק עליו... ואם יורשה לי לרדת לסוף דעתו הגדולה, הוא חשש, ובצדק רב, שאם יותרו מכשירים אלו תיעשה השבת חול חלילה. הוא הבין לפי רוחב דעתו, דעת תורה, שהתורה לא הסכימה מן הסתם להתיר שימוש במכשירים חשמליים. ולכן נלע"ד לומר שגם החולקים על החזו"א וסוברים שאין בהפעלת מכשרים חשמליים בשבת איסור אלא איסור דרבנן כונתם רק בהפעלת מקרית של מכשיר בודד. אך יתכן שיש בהפעלת מספר רב של מכשירים חשמליים בשבת איסור דאורייתא ע"ד מש"כ הרמב"ן בפירושו לתורה (ויקרא כג:כד):

שנצטוינו מן התורה להיות לנו מנוחה בי"ט אפילו מדברים שאינן מלאכה לא שיטרח כל היום למדוד התבואות ולשקול הפירות ... ולפנות הכלים וגם האבנים מבית לבית וממקום למקום...יהיו עומסים על החמורים ... וכל משא יביאו בי"ט ויהיה השוק מלא לכל מקח וממכר ותהיה החנות פתוחה והחנוני מקיף ... ויהיו הפועלים משכימין למלאכתן ומשכירין עצמם כחול לדברים אלו וכיוצא בהן... לכך אמרה תורה "שבתון" שיהיה יום שביתה ומנוחה לא יום טורח

והדברים יפים דוקא לדורנו, כשהטנולוגיה התפתחה והתקדמה וגם ביום חול רוב בני האדם אינם טורחים ועמלים בגופם, אלא יושבים ולוחצים על כפתורים בלבד, מאזינים ומדברים ומקבלים החלטות. והכל נעשה כמעט ללא טורח. אך מתוך מתח נפשיָ וב"ה שהנחיל לעמו ישראל שבתות ומעודים שבהם הסמבטיון העולומי הזה שובת בעבורנו. לא טלפון ולא פקס. לא מחשב ולא רדיו. לא רכב ולא שום מכשיר אחד. אלא שבת קודש! אשרינו מה טוב חלקנו ומה טובה מתנה זו שנתן לנו הקב"ה שהנחיל לעמו ישראל שבתות ומועדים לקדושה ולמנוחה. לתורה ולשמחה. ולכן נלענ"ד שגם לפוסקים הסבורים שמכשירים חשמליים אינם אסורים אלא מדרבנן. אין להקל בשימוש בהם אלא בשעת

הדחק גדולה ביותר ובצירוף סניפים נוספים ותוך כדי שיקול דעת כבד ואחראי. שלא יפרץ חלילה הסכר של קדושת השבת. אשר היא היסוד לכל תורת ישראל.

It seems to me that the opinion of the Gaon Rabbi Shlomo Zalman Auerbach zt"l is the accepted law according to most authorities in our generation. Namely, that using an electric appliance involves a **rabbinic** prohibition, unless the appliance performs a biblical *melachah*, such as milking, shaving, lighting a fire, and the like. However, the opinion of the Chazon Ish is that using an electric appliance is forbidden **biblically**. According to him, there are two prohibitions – the very closing of the electric circuit that enables the current to flow through the wires is **building**, and using the appliance as a result of this is **fixing a vessel** which is biblically prohibited, either because of building or delivering the final hammer blow... The Gaon Rabbi Shlomo Zalman Auerbach disagreed with him... If I am allowed to presume to grasp the depths of his great opinion, he was worried, quite correctly, that if these appliances would be permitted, the Shabbat would, G-d forbid, become a weekday. He understood, with the breadth of his knowledge, the knowledge of Torah, that the Torah would presumably not agree to permit use of electric appliances. Therefore, it seems to me that even those who disagree with Chazon Ish, [holding] that there is only a rabbinic prohibition in using certain electric appliances, they mean this only with a single, **incidental** use. However, it is possible that using many electric appliances on Shabbat would involve a **biblical** prohibition, based on what the Ramban wrote in his commentary to the Torah (Vayikra 23:24):

We are hiblically commanded to rest on Yom Tov even from those activities that technically do not qualify as melachah. We should not strain all day to measure grain, weigh fruit... to move utensils, and even stones, from house to house and place to place... to load up donkeys... And all packages would be delivered on Yom Tov; and the marketplace would be filled with ongoing commerce... and the workers would arise for their duties and hire themselves out like the rest of the week, and so on... Therefore, the Torah commands us "Shabhaton"-- that these should be days of rest and cessation of work, and not days of labor and toil.

This is specifically true for our generation. As technology has developed and moved forward, and even during the week most people do not toil and work with their bodies, but rather they press buttons,, listen and talk and receive decisions, and all is done with virtually not work, but with psychological stress. And thank G-d, Who gave his nation of Israel Shabbat and the holidays, when the world's Sambatyon rests for us. No phone, no fax, no computer, no radio, no car, and no other appliance. Just the holy Shabbat! How lucky we are, how good is our portion, and how great is this gift that the Holy One Blessed be He gave us, the One who gives his nation of Israel Shabbat and holidays for holiness and rest, for Torah and joy. And therefore, it seems to me that event he authorities who hold that electric appliances are only forbidden rabbinically, we should not be lenient regarding their use unless there is great need and with other reasons [to be lenient], and with responsible and deliberate decision making, so that we shall not, G-d forbid, breach the floodgates of the holiness of Shabbat, which is the foundation of all of Israel's Torah.

9. חידושי הריטב"א מסכת ראש השנה דף לב עמוד ב

וברם צריך את למידע דכל מאי דאמרינן בכל דוכתא שבות דרבנן לאו למימרא שאין לנו שבות מן התורה כלל, דא"כ נמצאת שבת כחול מן התורה שהחנויות פתוחות ואוצרות תבואה ויין, ומטלטלין חפצים מבית לבית דרך כרמלית ומודדין ושוקלין ומונין, ואינו בדין שאסרה תורה הוצאה כגרוגרת והתירה העמל הגדול הזה שא"כ אין זה יום מנוחה, אלא כך עיקרן של דברים כי בכלל מצות עשה שבות של תורה לשבות ממלאכות יש לשבות מכל שבות דרך כלל שלא לעשות שבת כחול, אבל בכל פרט ופרט כי עביד לי' וזהיר באידך דלא הוי שבת כחול הוי שבות דרבנן, נמצא שיש לשבות עיקר מן התורה, ולפיכך העמידו בו חכמים דבריהם במקומות הרבה לדחות מצוה של תורה, וזו מרגליות שבידינו מרבינו הרמב"ן מפי מורינו ז"ל

10. שו"ת חתם סופר חלק ה - השמטות סימן קצה

מפורש בנחמיה ... דיושב בחנות ומוכר ולוקח הוא מחלל שבת כמה שכתוב בפירוש. האמנם נמצא בדברי חכמי התלמוד 'מקח וממכר בשבת אסור מדרבנן' ... והיינו באקראי ליקח דבר מחבירו, דבר מאכל או שום דבר בארעי ואקראי, זה אינו בכלל דברי נחמיה הנ"ל, ואסרוהו התלמודים. אבל הקובע מקח וממכר, ופותח חנותו בשבת, ושוכר ומשכיר – הרי הוא מחלל שבת בפרהסיה

11. Prof. Benny Brown (page 580), quoting R. Tzvi Yehuda, a student of the Chazon Ish שוחחנו פעם, איננו זוכר בדיוק מתי, כאשר הרב גורן פרסם מאמר ב"סיני" על החשמל. [...] זה הרתיח את החזון איש. [...] שאלתי אותו: "מה יש במאמר הזה שכל כל הרתיח אותך? – הוא לא צודק? – מה אתה רוצה ממנו? – אז הוא אמר : "הטעות כאן גדולה. העולם טועה. העולם חושב שהאיסור של חשמל בשבת מבוסס וצריך לחפש מקורות כדי להתיר אותו. זה לא נכון! האיסור לגמרי לא-מבוסס, וצריך למצוא מקורות כדי לבסס אותו". כך הוא אמר לי. הוא אמר את זה ביידיש: "דער עולם האט א טעות. זיי מיינען אז דער איסור איז ברור, און מע'דרף זוכן התרים. אבער ס'איז נישט אזוי! – דער איסור איז נישט ברור, און מע'דרף זוכן איסורים." אז שלאתי אותו: "למה?" והא אמר: "תאר לך: בימינו, כשכל הטכנולוגיה ופעלת על חשמל, אם נתיר חשמל – תהיה לנו שבת?" – כך הוא אמר לי בפירוש. הוא גילה גישה מטא-הלכתית. כשהוא מצא את דין "בונה", זה היה המאמץ ההירואי שלו למצוה משהו, שהוא עצמו, בלבו פנימה, ידע שאיננו הגיוני. החזון איש עמד על הנושא הזה בעקשנות, כי זה נגע בבבת עינו.

12. תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף צ עמוד ב

איתמר, חסמה בקול והנהיגה בקול, רבי יוחנן אמר: חייב, ריש לקיש אמר: פטור. רבי יוחנן אמר: חייב, עקימת פיו הויא מעשה. ריש לקיש אמר: פטור, קלא לא הוי מעשה.:

It was stated: If one muzzled an animal using his voice, or led it [with kilayim] with his voice – R. Yochanan says he is liable. Reish Lakish says he is exempt. R. Yochanan says he is liable because the twisting of his lips is an action. Reish Lakish says he is extempt, as speech is not an action.

• What about thought? Is it not an action (RNR permits)? It is *melechet machshevet*? Is it like telling a non-Jew to do something (see Brit Yaakov 54)? Is it like performing *melacha* through metaphysical powers, which is itself a dispute (http://traditionarchive.org/news/_pdfs/0067-0086.pdf)? Is it because it is fundamentally not *melacha*, or perhaps only when it is not the normal way of doing things?